

Petra Urizar Bazeta
Abadiño, Bizkaia (1908-2007)

Aurkibidea

Biografia

Arrazolan jaioa. 19 urterekin Abadinora ezkondu zen eta 20 urterekin izan zuen lehen umea. Elkarrizketa egin zitzaionean 82 urte zeuzkan. Antzinako bizimoduaz eta gertatu diren aldaketez hitz egiten du egindako elkarrizketan.

Zintak

ABD-002

- **Proiektua:** Dialektologia-EHU
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Maria Jesus
- **Data:** 1990-01-01
- **Iraupena:** 25 min
- **Euskarria:** Audio digitala
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Umetatik ezkondu arteko bizimodua

- **Erref:** ABD-002/001
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Antzinako bizimodua zeharo desberdina zen. Etxean beharra zegoenean, eskolara joan ere ez, eta justukoa ikasi zuen. Arrazolakoa da izatez. Neska eta mutil ibiltzen omen ziren gaztetan auzoan. Gazterik ezkondu zen eta hogeitertekin izan zuen alaba. Durangora joaten zen ortuariak saltzera, otzara buru gainean hartuta.

2. Urkiolara iratara, goizeko hiruretan jaikita

- **Erref:** ABD-002/002
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:01:30. **Bukatu:** 00:02:23
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Urkiolara joaten ziren oinez iratara, goizeko hiruretan jaikita. Iluntzera arte lan egin, etxera joan, umearekin lo egin, hari titia eman eta hurrengo goizean berriz hiruretan Urkiolarantz. Gaizki jan eta behar asko egin; baina pozik bizi ziren.

3. Bizimodua nola aldatu den

- **Erref:** ABD-002/003
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:02:23. **Bukatu:** 00:03:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Gauza gutxiarekin pozik bizi ziren gaztetan. Abarketa berriak estreinatzeko pozez egoten ziren. "Ave maria"tarako etxera itzuli behar izaten ziren, bestela haserre egiten zieten. Bizimodua nola aldatu den.

4. Bizimodu gogorra; astoarekin gertatuak

- **Erref:** ABD-002/004

- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:03:55. **Bukatu:** 00:04:55
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Behin ortuariak saltzera astoarekin Durangora zihoala gertatu zitzaiona. Urkiolara iratara joaten zirenean, asto gainean joaten zen. Bidean lo-kuluxkak egiten zituen. Bizimodu gogorra bizi izan du, baina orain ondo bizi ei da.

5. Muxu ematea bekatu

- **Erref:** ABD-002/007
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:06:00. **Bukatu:** 00:07:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Iritziak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Lehen mutilei muxu ematea bekatua zen eta konfesatzera joan behar izaten ziren. Eskutik oratzeko ere beldurrez. Bizimodua nola aldatu den. Ondo ikusten du elkar maite dutenek elkarri muxuak ematea.

6. Damuagatik ez, beldurragatik joaten ziren konfesatzera

- **Erref:** ABD-002/009
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:08:22. **Bukatu:** 00:10:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Elizak izan dituen aldaketak gustatzen zaizkiola dio. Lehen gauza txiki bakoitzarekin konfesatzera joan behar izaten ziren. Gainera, ume asko ekarri behar zirela esaten zien abadeak, bestela infernura joango zirela. Damuagatik baino gehiago beldurragatik joaten ziren konfesatzera.

7. Babak, urte guztiko jatekoa

- **Erref:** ABD-002/011
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:11:28. **Bukatu:** 00:12:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Urte guztiak babak jaten zituzten. Intxaurrak eta sagarrak ere bai, sasoian. Noizean behin laranja bat jatea luxua zen. Bizimodua nola aldatu den.

8. Zakua buruan ipinita, iratara basora

- **Erref:** ABD-002/013
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:13:46. **Bukatu:** 00:15:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Gaztetan basora joaten ziren ira ebakitza. Euria egiten zuenean, aterkirik ez, eta zakua buruan jarrita. Tomatea edo piperrak eramaten zituzten maletan bazkaltzeko. Baso desberdinetan zebiltzan gazteek bidean topo egiten zutenean, kantuan eta dantzaz itzultzen ziren etxera.

9. Arrazola; auzoan eta bizimoduan aldaketak

- **Erref:** ABD-002/014
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:15:10. **Bukatu:** 00:16:23
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Arrazola nola aldatu den. Garai batean soroak zirenak gaur egun zelai dira. Baserri asko desagertu dira, eta auzoan jendea gutxitu. Lehen ez zegoen ez kotxerik eta ez bizikletarik. "Karrakia" esaten zioten autobus zahar bat egon zen zapatuetan andreak Durangora eramateko. Nola aldatu den auzoko bizimodua.

10. Lehen ipuin asko kontatzen zitzaizkien umeei

- **Erref:** ABD-002/016
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:18:39. **Bukatu:** 00:19:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Lehen umeei ipuin gehiago kontatzen zitzaizkien. Orain desberdina da kontua, bi urte orduko umeak eurak hasten direlako ipuinei begira. Eurak artoa zuritzen zutenean amari edo amamari eskatzen zioten ipuinak kontatzeko.

Anbototik Oizera sorgina sugarretan joaten zela eta halakoak kontatzen zizkieten.

11. Abade ehiztariaren ipuina

- **Erref:** ABD-002/017
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:19:40. **Bukatu:** 00:21:05
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Etxean entzundako ipuina. Abade bat ba omen zen ehiztaria. Behin meza ematen ari zela, txakurrak erbia eraman zion elizara. Meza emateari utzi eta erbiaren atzetik joan omen zen. Bidegurutzeetan hildakoak irteten zirela ere esaten zuten. Beraiek dena sinisten zuten.

12. "Markosek egin eban..." kanta

- **Erref:** ABD-002/020
- **Iraupena:** 0:00:19. **Hasi:** 00:22:14. **Bukatu:** 00:22:33
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kanta » Bestelako kanta

Laburpena:

Amama eta bilobatxoak elkarrekin kantuan. "Markosek egin eban..."

13. Amama eta bilobak elkarrekin kantuan

- **Erref:** ABD-002/022
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:22:50. **Bukatu:** 00:24:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kanta » Bestelako kanta

Laburpena:

Amama eta bilobatxoak elkarrekin kantuan. "Matxalen Busturiko" eta "Durangon bazkalduta..." kanta abesten dituzte.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-15

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com